

Dosarul nr.3ra-601/2021

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (I. Rusu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, A. Toderaș, D. Corolevschi)

Î N C H E I E R E

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Iurie Grecu,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Iurie Grecu împotriva primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Ilie Calistru, Primăriei și Consiliului satului Ciuciulea, raionul Glodeni privind constatarea nulității răspunsului, recunoașterea dreptului vătămat la asistență și protecție socială, acordarea suportului financiar, repararea prejudiciului moral cauzat,
împotriva deciziei din 24 martie 2021 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 25 noiembrie 2019, Iurie Grecu a depus cerere de chemare în judecată împotriva primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Ilie Calistru, Primăriei și Consiliului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, cu privire la constatarea nulității răspunsului, recunoașterea dreptului vătămat la asistență și protecție socială, acordarea suportului financiar, repararea prejudiciului moral cauzat.

În motivarea acțiunii Iurie Grecu a indicat că la 14 noiembrie 2019, a depus cerere către primarul satului Ciuciulea, raionul Glodeni și Consiliul satului Ciuciulea, raionul Glodeni, înregistrată cu nr. 102, prin care a solicitat acordarea unui suport financiar din soldul disponibil al fondului de rezervă al Primăriei satului Ciuciulea, raionul Glodeni, pentru renovarea ferestrelor, ușilor de la odaie și sobei, care sunt în stare avariata.

Prin răspunsul primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Ilie Calistru, nr. 181 din 19 noiembrie 2019, Iurie Grecu a fost informat că cererea sa a fost examinată în cadrul ședinței consiliului local și a obținut aviz negativ din partea Consiliului.

Iurie Grecu a indicat că primarul satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Ilie Calistru și Consiliul satului Ciuciulea, raionul Glodeni au încălcat prevederile Hotărârii

Guvernului nr. 716 din 18 iulie 2018 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social de suport monetar adresat familiilor/persoanelor defavorizate, deoarece trebuiau să formeze o comisie, care să se deplaseze la domiciliul său, să examineze la fața locului circumstanțele expuse în cerere.

A mai menționat că răspunsul primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Ilie Calistru, nr. 181 din 19 noiembrie 2019, este vădit eronat și duce în eroare solicitantul deoarece potrivit Hotărârii Guvernului nr. 716 din 18 iulie 2018 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social de suport monetar adresat familiilor/persoanelor defavorizate, trebuia să beneficieze de acest suport financiar. Mai mult, prin răspunsul privind refuzul acordării suportului financiar, dânsul se consideră discriminat pe criteriu de origine socială.

În susținerea pretenției privind repararea prejudiciului moral, Iurie Grecu a indicat că prin acțiunile și inacțiunile pârâților s-a îngădit dreptul la soluționarea cererii în termen, astfel pricinuindu-i-se suferințe morale, totodată fiindu-i lezată onoarea și demnitatea de cetățean al Republicii Moldova, care beneficiază de drepturile garantate de Constituție și alte Legi.

A solicitat constatarea nulității răspunsului nr. 181 din 19 noiembrie 2019, recunoașterea dreptului vătămat la asistență și protecție socială, acordarea suportului financiar, repararea prejudiciului moral cauzat în mărime de 3 000 lei de la fiecare pârât.

Prin hotărârea din 05 februarie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Grecu Iurie împotriva primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Calistru Ilie, și Consiliului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni privind repararea prejudiciului moral cauzat (f.d.21, 28-32).

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a constatat examinarea în termen a petiției adresate în cadrul procedurii prealabile, pârâții respectând legal în raport cu termenul și complexitatea examinării petiției înaintate de către petiționar, răspunsul oficial fiind adus la cunoștința destinatarului.

Referitor la pretenția privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 3000 lei instanța de fond a respins-o ca neîntemeiată, fiind în imposibilitate de a aprecia legătura cauzală între faptul examinării petiției adresate și daunelor, suferințelor psihice pretinse de reclamant în raport cu răspunsul prezentat, lipsind propriul zis refuzul examinării petiției adresate.

La 18 februarie 2020, Iurie Grecu a depus cerere de apel nemotivată, iar la 18 martie 2020 a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 05 februarie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă (f.d.27, 37-39).

Prin decizia din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Iurie Grecu împotriva hotărârii din 05 februarie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central, adoptată în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Iurie Grecu împotriva primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Ilie Calistru, Primăriei și Consiliului satului Ciuciulea, raionul Glodeni privind repararea prejudiciului moral cauzat (f.d.78, 79-85).

La 19 octombrie 2020, Iurie Grecu a depus cerere de recurs nemotivată, ulterior la 27 octombrie 2020 a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 13 octombrie

2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei hotărâri noi privind dispunerea încasării în mod solidar a prejudiciului moral în sumă de 4 000 lei, încasarea suportului material financiar în sumă de 6 000 lei (f.d.87, 93-94).

Prin decizia din 29 ianuarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Iurie Grecu.

A fost casată decizia din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Iurie Grecu împotriva primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Ilie Calistru, Primăriei și Consiliului satului Ciuciulea, raionul Glodeni privind contestarea actului administrativ, recunoașterea dreptului vătămat, acordarea suportului monetar financiar și repararea prejudiciului moral cauzat, cu remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată (f.d.112-117).

Rejudecând cauza în ordine de apel, prin decizia din 24 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost casată integral hotărârea din 17 noiembrie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central și emisă o decizie nouă, de respingere ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată formulată de Grecu Iurie împotriva primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Calistru Ilie, Primăriei satului Ciuciulea, raionul Glodeni privind nulitatea răspunsului nr. 181 din 19 noiembrie 2019, recunoașterea dreptului vătămat la asistență și protecție socială, acordarea suportului financiar.

A fost constatată nesoluționarea în termen de către Consiliul satului Ciuciulea, raionul Glodeni a cererii lui Grecu Iurie din 14 noiembrie 2019 cu nr. 102.

A fost declarată inadmisibilă cererea de chemare în judecată formulată de Grecu Iurie împotriva primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Calistru Ilie, Primăriei satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Consiliului satului Ciuciulea, raionul Glodeni privind repararea în mod solidar a prejudiciului material și moral (f.d.139,148-156).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că cererea lui Iurie Grecu adresată primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Ilie Calistru a fost examinată în conformitate cu legislația în vigoare, primul primind răspunsul corespunzător.

Referitor la solicitarea apelantului cu privire la acordarea ajutorului financiar din soldul disponibil al Primăriei satului Ciuciulea, raionul Glodeni, instanța de apel a menționat că, acesta este un drept și nu o obligație a autorității.

De asemenea, instanța de apel a remarcat faptul că nu poate discuta conținutul unui răspuns la o cerere adresată unei autorități publice, deoarece reclamantul nu poate să pretindă ca răspunsul la cererea adresată unei autorități publice, la caz, primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Ilie Calistru, să fie dat conform propriei sale formulări sau într-un anumit sens, după dorința personală or, emiterea răspunsului este atribuit exclusiv autorității publice competente și nu a instanței de judecată, răspuns care a fost emis în termen. Respectiv, instanța de judecată nu poate obliga o autoritate publică să examineze repetat aceiași cerere sau să dea răspuns cererilor petiționarilor, în conformitate cu dorința, și solicitările lor.

Drept urmare, instanța de apel a concluzionat în privința netemeinicii acțiunii depuse de Iurie Grecu împotriva primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Calistru Ilie, Primăriei satului Ciuciulea, raionul Glodeni privind nulitatea răspunsului nr. 181 din 19 noiembrie 2019, recunoașterea dreptului vătămat la asistență și protecție socială,

acordarea suportului financiar, deoarece în corespundere cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, la caz, nu sânt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).

Totodată, instanța de apel a constatat nesoluționarea în termen de către Consiliul satului Ciuciulea, raionul Glodeni a cererii depusă de Grecu Iurie la data de 14 noiembrie 2019, înregistrată cu nr. 102, pe motiv că la materialele cauzei nu există careva dovezi de recepționare de către Grecu Iurie a răspunsului în termenul legal prevăzut de normele de drept. Mai mult, instanței de apel i-a fost prezentat extrasul din procesul-verbal al ședinței comisiei de specialitate economico-financiară și drept din 18 noiembrie 2019, potrivit căruia Primăria satului Ciuciulea a confirmat faptul că, cererea lui Grecu Iurie, înregistrată cu nr. 102 la 14 noiembrie 2019 a primit aviz negativ în comisia de specialitate. Astfel, reieșind din avizul Comisiei de specialitate economico-financiară și de drept din 18 noiembrie 2019, proiectul de decizie propus de consilieri a fost avizat negativ.

Referitor la pretenția privind repararea prejudiciului moral din contul primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Ilie Calistru, Primăriei și Consiliului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, instanța de apel constatat inadmisibilitatea acestei pretenții, precizând că pentru a pretinde încasarea a careva sume cu titlu de prejudiciu, reclamantul urma să respecte procedura prealabilă prevăzută de lege, și anume, să adreseze autorității pârâte cerere de reparare a prejudiciului, iar ulterior, în cazul dezacordului cu actul administrativ individual emis de aceasta, putea să-l conteste în instanța de contencios administrativ. La caz, această procedură prevăzută de lege, nu a fost respectată, ori cererea de reparare a prejudiciului nu a fost adresată de către Iurie Grecu, în prealabil, părții pârâte, precum și nici nu se atestă existența vreunui act emis de autoritatea pârâtă în acest sens.

La fel, a fost explicat apelantului Grecu Iurie că potrivit art. 207 alin. (3)-(4) din Codul administrativ, declararea acțiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la alin. (2) lit. a)–e) exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune. Declararea acțiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la alin. (2) lit. f) – h) nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

La 14 aprilie 2021, Iurie Grecu a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 24 martie 2021 a Curții de Apel Bălți (f.d.147).

Tot la 14 aprilie 2021, Iurie Grecu a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 24 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea integrală a hotărârii din 05 februarie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central și a deciziei din 24 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, emiterea unei decizii noi privind constatarea nesoluționării cererii, obligarea pârâților de a acorda suportul monetar în sumă de 9000 lei, repararea prejudiciului moral în mărime de 9000 lei (f.d.145-146).

În motivarea cererii de recurs, recurentul Iurie Grecu, și-a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe considerându-le neîntemeiate, deoarece nu s-au expus complet, obiectiv și motivat în privința tuturor pretențiilor. A indicat că actele judecătorești contestate au fost emise cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, nefiind elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Recurentul a menționat că instanțele de judecată au omis să se expună în privința faptului că primarul satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Ilie Calistru, nu și-a onorat obligațiile de serviciu privind inițierea procedurii administrative de soluționare a cererii în termen, și asupra faptului că primarul în calitate de autoritate publică urma să emită o decizie pe caz. Totodată, instanțele de judecată nu s-au expus în privința competențelor Consiliului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni.

La fel, a invocat încălcarea art. 6 CEDO, prin faptul că poziția părților implicate în proces, nu a fost auzită, iar hotărârile adoptate sunt nemotivate.

Recurentul a menționat că, analizând starea de fapt și de drept stabilită la examinarea apelului și raportând-o la normele de drept aplicabile cauzei, precum și la jurisprudența CEDO, a constatat că instanța de apel nu a cuprins întregul spectru de măsuri procesuale necesare examinării complete și multilaterale a cauzei, efectuând verificarea selectivă, superficială, incompletă.

Conform art. 244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 24 martie 2021.

La 24 martie 2021, Iurie Grecu a recepționat dispozitivul deciziei contestate, fapt confirmat prin semnătura olografă din recipisa anexată (f.d.140), iar la 20 aprilie 2021, a recepționat decizia motivată, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție DS8001397389AS (f.d.165).

La 14 aprilie 2021, Iurie Grecu a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 24 martie 2021 a Curții de Apel Bălți (f.d.147), tot la 14 aprilie 2021, a prezentat motivarea recursului (f.d.145-146). Astfel, instanța de recurs consideră că recursul a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 28 aprilie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimațiilor copia cererii de recurs depusă de Iurie Grecu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.159).

Deși intimații au recepționat copia recursului lui Iurie Grecu, până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, aceștia nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ,

recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și

procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Iurie Grecu, este inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Iurie Grecu, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecători

Dumitru Mardari

Victor Burduh